

## Besluitformulier

Team Maatschappelijke Ontwikkeling

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Zaaknummer: 3546397<br>Datum: 18 maart 2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Opsteller: J. Bakker |
| <b>Onderwerp:</b><br>Kleinschalig onvoorwaardelijk wonen – alternatief gesloten Jeugdhulp                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                      |
| <b>Besluit:</b> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Akkoord te gaan met de regionale kleinschalige voorziening van Cardea als een van de alternatieven op de gesloten Jeugdhulp waar ook Alphense kinderen gebruik van kunnen maken.</li><li>2. In te stemmen met de financiering van deze voorziening op basis van de vastgestelde regionale verdeelsleutel Gesloten Jeugdzorg T-2 (totaal 1,6mln. voor de regio, 34,11% voor Alphen aan den Rijn, ad. €545.760 bij volledige bezetting op jaarbasis), de extra benodigde middelen van €68.220 zal onderdeel zijn van de actualisatie van de begroting over de SOZ.</li><li>3. In te stemmen om voor 2026 en verder als autonome ontwikkeling mee te nemen, als onderdeel van het nog vast te stellen jeugdhulpbudget.</li></ol> |                      |

### Publiekssamenvatting

In het kader van de af- en ombouw gesloten jeugdhulp worden in de regio initiatieven ontwikkeld om voor de jeugdzorgplus doelgroep alternatieven te bieden op het gebied van wonen, zorg en onderwijs. In de regio is hiervoor een meerjarige bestuursopdracht vastgesteld, waaronder het ontwikkelen van kleinschalige woonvoorzieningen<sup>1</sup>. De regionale projectgroep heeft met zorgaanbieder Cardea een voorstel uitgewerkt voor een kleinschalige voorziening (voor 4 jeugdigen met uitbreiding naar 5) waar jeugdigen, die nu in de gesloten jeugdhulp wonen, onvoorwaardelijk kunnen wonen in een open voorziening met begeleiding.

De voorziening is vanaf maart gereed om eerste jeugdigen uit de gesloten jeugdhulp op te nemen. Hiervoor komen 1 of 2 jeugdigen uit Alphen in aanmerking. Door in te stemmen kunnen deze jeugdigen en in de toekomst ook andere Alphense jongeren met soortgelijke hulpvragen gebruik maken van deze voorziening.

De kosten voor de voorziening bedraagt 1,6 mln. euro bij een volledige bezetting. Bij leegstand zijn de kosten maximaal €200.000,- Voor de financiering van deze voorziening wordt de regionale verdeelsleutel van gesloten jeugdhulp gehanteerd. In het voorstel wordt uitgegaan van de T-2 systematiek, waarmee Alphen in 2025 een aanzienlijk aandeel heeft van 34,11%. De verwachting is dat kinderen die nu geplaatst zijn in de gesloten instelling Schakenbosch naar deze voorziening

---

<sup>1</sup> *Meerjarige Bestuursopdracht: Transformatie JeugdzorgPlus en de ontwikkeling van alternatieve jeugdzorgvormen*, vastgesteld in het PHO Jeugd op 9 oktober 2024.

toegaan. Omdat deze zorgkosten daar niet meer gemaakt worden is de verwachting dat op basis van de verdeelsleutel de zorgkosten in deze nieuwe voorziening met €48.225 zullen stijgen. Bij leegstand zijn de kosten totaal €68.220. Aan de portefeuillehouders van de regio Holland Rijnland is in het portefeuillehoudersoverleg Jeugd op 13 februari 2025 gevraagd om in te stemmen met het voorstel (zie bijlage). De portefeuillehouder van Alphen aan den Rijn heeft vanwege het financiële aandeel aangegeven in te stemmen met het voorstel onder voorbehoud van instemming van het college. De andere portefeuillehouders hebben in het PHO van 13 februari reeds ingestemd.

## **Inleiding**

Vanuit het Rijk is de opdracht geformuleerd om in de komende jaren de gesloten jeugdhulp stapsgewijs af te bouwen met als streven per 1 januari 2030 geen jeugdigen meer gesloten te plaatsen. De jeugdregio's zetten in op deze ontwikkeling door nieuwe voorzieningen te ontwikkelen waarin jeugdigen, die voorheen (tijdelijk) in gesloten instellingen werden geplaatst, in een open en stimulerende omgeving op te laten groeien en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Een kleinschalige woonvoorziening vormt hierin een cruciaal alternatief voor gesloten jeugdhulp. Voor een kleine groep jeugdigen met zeer complexe problematiek wordt dit een plek waar zij onvoorwaardelijk kunnen wonen, opgroeien en tot rust kunnen komen. We hebben het hier over een kleine groep jeugdigen met de meest complexe (gedrags)problematiek (afgelopen jaar ca 15 gesloten plaatsingen uit de regio Holland Rijnland, waarvan 3 jeugdigen uit Alphen).

## **Bovenregionaal**

Het Rijk heeft de landsdelen de opdracht gegeven voor de afbouw en ombouw van gesloten jeugdhulp. Holland Rijnland participeert in het bovenregionaal overleg met de jeugdregio's Rotterdam-Rijnland, Haaglanden, Zuid Holland Zuid en Midden Holland. De eerste verschuivingen zijn te zien bij de gesloten jeugdzorg instellingen, zoals Harreveld die per 1 april 2025 geen nieuwe jeugdigen meer aanneemt, per 1 januari 2026 volgt sluiting. Op Schakenbosch en Rijnhove waar gesloten geplaatst wordt sluiten per 1 januari 2027. In de tussen tijd vraagt dit om ombouw van voorzieningen naar open setting en opbouw van alternatieven.

Voor het ontwikkelen van de alternatieven trekt Alphen samen met de regio op in het ontwikkelen hiervan. Naast het initiatief van Cardea wordt ook het terrein op Rijnhove doorontwikkeld naar een nieuw zorg- en onderwijsconcept voor deze doelgroep als alternatief op de gesloten plaatsingen.

## **Voorziening Cardea**

De voorziening van Cardea is bedoeld voor 4 kinderen uit de regio. De voorziening is zodanig ingericht dat standaard twee jeugdzorgwerkers overdag op de voorziening wordt ingezet en in de nacht een wakende beschikbaar is op de groep. Indien nodig kan daarnaast (tijdelijk) extra behandeling ingezet worden per jeugdige. De voorziening biedt in de eerste plaats plek voor vier jeugdigen, maar het doel is hier uiteindelijk vijf jeugdigen te laten wonen (om ook de kostprijs per jeugdige naar beneden te kunnen brengen). Hier wordt door Cardea actief naartoe gewerkt dit op zo kort mogelijke termijn te realiseren. Daarnaast is het de bedoeling om in dezelfde buurt een doorstroomvoorziening te ontwikkelen (als onderdeel van de kleinschalige woonvoorziening). Dit houdt in dat de jeugdigen vanuit de kleinschalige voorziening hiernaartoe te kunnen uitstromen, wanneer zij hier aan toe zijn, en daarbij dezelfde begeleiders kunnen behouden. Voor verdere toelichting over inzet, doelgroep en samenwerking zie de bijlage.

## Risico's/consequenties

In Holland Rijnland en Alphen bestaan deze plekken nog niet. Omdat iedere regio dit voor zichzelf organiseert zien we regionale verschillen ontstaan. Dit brengt het risico met zich mee wanneer niet pro actief en tijdig tot alternatieven wordt gekomen de regio het termijn van afbouw en sluiting van bovenregionale de gesloten jeugdhulp beïnvloed.

Vanuit het bovenregionaal plan is voorgesteld dat wanneer regio's achterblijven in het opbouwen van alternatieven dat zij financieel aangeslagen worden op het langer openhouden van de gesloten jeugdhulp. Deze consequentie wordt nog nader uitgewerkt maar laat zien dat er bovenregionaal overeenstemming is om vaart te maken met het uitwerken van de alternatieven en deze verantwoordelijkheid legt bij de jeugdregio's.

## **Beoogd maatschappelijk resultaat**

Wij staan als Alphen achter de landelijke visie dat jongeren de best passende zorg en best passend onderwijs in een zo thuis mogelijke omgeving ontvangen. Dit draagt bij aan een betere en liefdevolle zorg voor jongeren met een intensieve zorgbehoefte. Met de tansformatie van de gesloten jeugdhulp kan deze beweging worden gemaakt om uiteindelijk toe te werken naar nul jongeren in een gesloten jeugdhulpinstelling.

## **Kader**

- De Jeugdwet
- Hervormingsagenda Jeugd
- De gemeenschappelijke regeling Service organisatie Holland Rijnland en Regionale programmabegroting Jeugdhulp
- Manifest Opgroeien, Opvoeden en Jeugdhulp in Alphen aan den Rijn

## **Argumenten**

Door akkoord te gaan met de voorziening dragen we bij aan de landelijke opgave om geen kinderen meer gesloten te plaatsen. Op dit moment heeft Alphen geen soortgelijke voorziening lokaal ingekocht. Gezien de beperkte omvang van de groep, de kosten voor deze voorziening en de schaarste aan het hulpaanbod, loont het niet om de voorziening lokaal alsnog in te kopen.

## **Duurzaamheid**

n.v.t.

## **Participatie**

Deze brief is afgestemd met

- Beleidsmedewerkers Team Jeugd, waaronder de regio adviseur en beleidsregisseur Jeugd en Onderwijs
- Contractmanagement
- MT Sociaal Domein
- Wethouder Anouk Noordermeer

## **Financiële consequenties**

### Financiering via SPUK en regionale programmabegroting

Op 6 december 2023 heeft het PHO ingestemd met de ontwikkeling van de voorziening. Door Cardea is een subsidieaanvraag bij het Bovenregionaal Expertisenetwerk (BREN) ingediend en is in juni 2024 ontvangen. De toegekende subsidie komt uit de beschikbare SPUK middelen voor transitie gesloten Jeugdhulp en is beschikbaar gesteld om in samenwerking met Schakenbosch een kleinschalige woonvoorziening te ontwikkelen. Met de vaststelling van de programmabegroting Jeugdhulp Holland Rijnland 2025 is op 3 juli 2024 voor 2025 een bedrag van 1,1 mln opgenomen om verdere invulling te geven aan deze voorziening. Na de zomer is de kostprijsberekening afgerond. Dit laat zien dat de voorziening op jaarbasis 1,6 mln. nodig zal zijn voor huisvesting van 4 jeugdigen (1.100,- per etmaal, per jeugdige). Gezien de kleinschaligheid wordt een leegstandsfinanciering afgesproken om het risico op een te groot verlies te beperken wanneer de plekken niet gevuld worden en de beschikbaarheid te garanderen aan de regio. Dit financiële risico kan de aanbieder niet alleen dragen. Hierover is afgesproken dat de gemeenten maximaal 200.000 euro garant staan bij leegstand.

### Gemeentelijke begroting Alphen aan den Rijn

Het bedrag van 1,1 mln. was in de regionale begroting als aparte post opgenomen en niet onder gebracht bij een van de regionale segmenten waar Alphen deel van uit maakt. Het aandeel van Alphen voor financiering van deze voorziening is daarom nog niet verwerkt in onze gemeentelijke begroting. Omdat het om dezelfde doelgroep gaat als de gesloten jeugdzorg, het segment waarbinnen Alphen wel de zorg regionaal inkoopt, is het het meest passend om deze voorziening onder dit segment te plaatsen. Alphen levert in 2025 binnen dit segment een bijdrage van 34,11% (zie ook de vastgestelde programmabegroting 2025). Dat is €545.760 bij volledige bezetting op jaarbasis. Dit komt neer op een totaal bedrag voor de zorgkosten van €477.540 in 2025 en €545.760 vanaf 2026 en verder. De zorg- en verblijfstrajecten worden achteraf afgerekend op basis van werkelijk gebruik. Voor de leegstandsfinanciering is dat maximaal €68.220.

### *Financiële verschuiving tussen voorzieningen, dekking en actualisatie van regionale begroting.*

Voor deze voorziening stromen er in principe 4 jongeren uit Holland Rijnland uit bij de gesloten instelling Schakenbosch. Naar verwachting zijn dat 1 of 2 jongeren uit Alphen. De zorgkosten voor deze jongeren worden dan niet meer gemaakt bij Schakenbosch (ca. €1.000 per etmaal versus 1.100 per etmaal bij Cardea). Wanneer deze verschuiving plaatsvindt betekent dat een toename in de kosten voor Alphen van €48.225 (verschil zorgkosten Schakenbosch en Cardea op basis van 4 jeugdigen en daarvan het Alphenese aandeel van 34,11%). Indien sprake is van leegstand kunnen we maximaal geconfronteerd worden met een bedrag van maximaal €68.220. Daarom wordt gevraagd rekening te houden met het bedrag van maximaal 68.220 waarvan de dekking in 2025 wordt gevonden in de huidige begroting en voor 2026 en verder als autonome ontwikkeling op te nemen.

Additionele ambulante kosten worden gedekt uit het lokaal specialistisch jeugdhulpbudget.

De verwachting is dat later dit jaar de verschuiving van gesloten naar alternatieven verder inzichtelijk wordt gemaakt. Deze verschuiving en de extra benodigde kosten voor de voorziening worden meegenomen bij de actualisatie van de regionale jeugdhulpbegroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026 en verder. Naast deze ontwikkeling zullen ook andere regionale ontwikkelingen worden verwerkt in de geactualiseerde begroting van SOZ. De geactualiseerde begroting wordt eind maart beschikbaar gesteld en in het tweede kwartaal aangeboden aan colleges en gemeenteraden via de regionale P&C cyclus.

**Realisatie**

De ontwikkeling van de voorziening is nagenoeg gereed. Na instemming kan de realisatie van deze voorziening worden voortgezet en de eerste kinderen (ook uit Alphen) worden geplaatst vanuit de gesloten jeugdhulp.

**Bijlage(n):**

- PHO voorstel kleinschalig alternatief Cardea